
Зьмест «ARCHE» за 2004 год

АД РЭДАКЦЫІ. ПРАДМОВА

1. **Аркуш, Алесь.** Дуб імя Ластоўскага / № 3 (32). С. 7.
2. **Дынько, Андрэй.** Шукайце нас у падпольлі // № 5 (34). С. 5—6.
3. **Максіюк, Ян.** Полацку трэба прадавацца // № 3 (32). С. 5—6.
4. Прадмова // № 1 (30). С. 5.
5. Прэзыдэнт з малой літары // № 4 (33). С. 5.

АНАЛІТЫКА

6. **Батура, Аляксандар.** Ці ёсьць у Беларусі нацыянальныя інтарэсы? // № 1 (30). С. 69—87. Бібліягр. у канцы артыкулу.
7. ***Валерстайн, Імануіл.** ЗША і Эўропа, ад 1945 году да сёньня / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 3 (32). С. 118—122*.
8. ***Гантынгтан, Сэмюэл.** Мёртвыя душы: Дэнацыяналізацыя амэрыканскай эліты / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 5 (34). С. 93—111. Бібліягр. у канцы артыкулу.
9. ***Гапава, Алена.** Што такое «бацька» й яго бацькоўскі клопат // № 4 (33). С. 159—169. Бібліягр. у канцы артыкулу.
10. **Дынько, Андрэй.** Чаму мы прагнем у Эўропу // № 2 (31). С. 53—62.
11. ***Жукоўскі, Даніла.** У лябрынце з постмадэрністам // № 1 (30). С. 88—94. Бібліягр. у канцы артыкулу.
12. ***Жукоўскі, Даніла.** «Зразумела» і «понятно» // № 4 (33). С. 187—193.
13. **Знаткевіч, Аляксей.** Грудзі Курні-

кавай — канец гісторыі // № 4 (33). С. 144—158.

14. ***Лобач, Уладзімер.** Сэкс і эротыка ў беларускай традыцыйнай культуры // № 3 (32). С. 123—137.

15. **Мацкевіч, Уладзімер.** Чыя палітыка тапырыцца ў раёне Берасьця?: Выступ прэзыдэнта перад берасьцейскімі студэнтамі // № 5 (34). С. 71—82.

16. Паліталёгія ў пераходным грамадзтве: Круглы стол / Удзел бяруць Вячаслаў Бабровіч, Уладзімер Абушэнка, Андрэй Казкевіч і інш.; Занатаваў Зьміцер Дзядзенка // № 3 (32). С. 112—117.

17. **Пачкаеў, Мікола.** Лукашэнка ў вачох Захаду: пасья дзесяцігодзьдзя ля ўлады / № 4 (33). С. 170—179. Бібліягр. у канцы артыкулу.

18. ***Прэкявічус, Нерыюс.** Як Лукашэнка апраўдвае рэфэрэндум і свой рэжым / Перакл. з ангел. Вольфа Рубінчыка // № 5 (34). С. 59—69. Бібліягр. у канцы артыкулу.

19. ***Рудкоўскі, Пётра.** Пагоня за духамі ды ідэямі: Рэфлексія над некаторымі тэндэнцыямі ў беларускай грамадзкай філязофіі // № 3 (32). С. 90—111. Бібліягр. у канцы артыкулу.

20. ***Рудкоўскі, Пётра.** Замкнёнае грамадзтва й замкнёны розум // № 4 (33). С. 180—186. Бібліягр. у канцы артыкулу.

21. ***Садоўскі, Пётра.** Нацыянальная ідэнтычнасьць як мэтафізычны выбар (нататкі рэтраграда) // № 2 (31). С. 77—100.

22. **Шаўцова, Лілія.** Межы бюракратычнага аўтарытарызму / Перакл. з ангел. Аляксея Ігнатавіча // № 5 (34). С. 83—92.

* — тэксты, пазначаныя такім знакам, надрукаваныя неклясычным правапісам.

23. **Яновіч, Сакрат.** Беларусь заўтра / № 2 (31). С. 63—76.

АНКЕТАВАНЬНЕ. АПЫТАНЬНІ

24. Ці зьмянілася Вашае стаўленьне да Лукашэнкі за 10 гадоў?: [Вайтовіч А., Лябедзька А., Навумчык С., Саманкоў А., Фядута А.] / Апытвала Вольга Караткевіч // № 4 (33). С. 18—21.

25. Ці мусяць у Беларусі застацца дзье дзяржаўныя мовы? Паводле якога прынцыпу мусяць вызначацца мова навучаньня ў беларускай сыстэме адукацыі? Ці вышэйшая расейская культура за беларускую? Ці вітаецца вы абмежаваньне ў інфармацыйнай прасторы расейскага ўплыву? Ці будзе беларуская інтэграцыя з Эўразьвязам азначаць адначасова «прэч ад Расеі»? Якую ролю ў грамадзтве павінна выконваць беларуская мова? Якім, на вашу думку, будзе рэальны баянс моваў у Беларусі ў агляднай будучыні?: На пытаньні адказваюць С. Алексіевіч, А. Фядута, С. Панькоўскі, Ю. Дракахруст, А. Сасноў, С. Багданкевіч, Л. Злотнікаў, У. Мацкевіч, С. Букчын, В. Марціновіч, П. Марцаў / Апытваў Алесь Пяткевіч // № 5 (34). С. 7—27.

26. Чаму я галасаваў «за» Аляксандра Лукашэнку (ці «супраць»)? Анкетаваньне: [Баўтовіч М., Бекус Н., Залескі М., Кіштымаў А., Кунцэвіч У., Лялькоў І., Мельнікаў А., Плакс Дз.] // № 4 (33). С. 6—17.

27. Часта кажуць, што Беларусь для замежнікаў асацыюецца толькі з Чарнобылем і Лукашэнкам. Ці згодныя Вы з такім сьцьверджаньнем?: [Бальцаровіч Л., Булак-Балаховіч С.-М., Каміньскі М., Канвіцкі Т., Камароўскі Б., Матушэўска К., Скірмунт Т., Смулкова Э., Стасіньскі П., Ягела М.] / Апытваў Аляксей Дзікавіцкі // № 4 (33). С. 22—24.

КАРОТКІЯ РЭЦЭНЗІІ

28. **Абрамовіч, Павал.** Дом з закрытымі / адкрытымі аканіцамі (неабходнае падкрэсьліць) // № 3 (32). С. 283—286. **Рэц. на:** Глобус Адам. Дом. — Менск: Логвінаў, 2004.

29. **Глагоўская, Лена.** Полацак антырасейскі // № 3 (32). С. 280—282. **Рэц. на:** Kupisz D. Poiock 1579. — Warszawa: Dom Wydawniczy Bellona, 2003.

30. **Казінец, Яўген.** Беларусь шматаблічная // № 5 (34). С. 324—326. **Рэц. на:** Osteuropa. Zeitschrift für Gegenwartsfragen des Ostens. 2004. № 2.

31. **Катлярчук, Андрэй.** Нямецкая вучонасьць і беларуская мінуўшчына // № 2 (31). С. 233—237. **Рэц. на:** Лінднэр, Райнэр. Гісторыкі і ўлада: Нацыятворчы працэс і гістарычная палітыка ў Беларусі XIX—XX стст. — Менск, 2003. — (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарычны Агляд»).

32. ***Корбут, Віктар.** Вечнае змаганьне за містыфікацыі // № 1 (30). С. 188—191. **Рэц. на:** Анталогія даўняй беларускай літаратуры: XI — першая палова XVIII стст. / Падрыхт. А. Богдан, А. Бразгуноў, С. Гаранін, Л. Гедзімін, Л. Ляўшун, В. Чамярыцкі; Навук. рэд. В. Чамярыцкі. — Менск: Беларуская навука, 2003.

33. **Лагвінец, Алесь.** Францускія акулеры, расейскія вуткі і беларускае дзіва // № 2 (31). С. 226—232. **Рэц. на:** Le Vilnius: L'Etat de l'exception. Sous la direction de Francois D'yrilteau et Aurilie Lacassagne. Les Presses de L'Université Laval, 2003.

34. ***Мельнікаў, Андрэй.** Разбурэньне куміра // № 2 (31). С. 238—239. **Рэц. на:** Быкаў В. Афганец // Дзеяслоў. 2003. № 7.

35. ***Трафімчык, Анатоль.** Нялішняя кніга // № 1 (30). С. 192—196. **Рэц. на:** Бібліягр. у

канцы артыкулу. **Рэц. на:** Hleszycski W. Okupacja sowiecka na Białostoczczyźnie w latach 1939—1941. Propaganda i indoktrynacja. — Białystok: Agencja Wydawnicza Beckowski, Białostockie Towarzystwo Naukowe, 2001.

36. ***Трафімчык, Анатоль.** Паміж Сцылаю й Харыбдаю // № 5 (34). С. 320—323. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Ладысеў У., Брыгадзін П. Паміж Усходам і Захадам: Станаўленне дзяржаўнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі (1917—1939). — Менск: БДУ, 2003.

КРЫТЫКА

37. **Бекус, Нэлі.** Тэрапія альтэрнатывай, або Беларусь, уяўленая інакш / Перакл. з рас. Андруся Клікунова // № 2 (31). С. 38—42. **Рэц. на:** Беларусь: Сцэнары рэформаў. Эўрапейскі выбар для Беларусі. — Варшава: Фонд імя Сьцяпана Батуры, 2003.

38. **Богдан, Сяргей.** Гісторыя іншасказанняў: Мусульманская літаратура Вялікага Княства Літоўскага // № 5 (34). С. 143—154. **Рэц. на:** Suter P. Alfurkan Tatarski: Der litauisch-tatarische Koran-Tefsir. — Kцln; Weimar; Wien: Vцhlau, 2004.

39. **Булгакаў, Валер.** Вузкія месцы дзяспары // № 1 (30). С. 6—24. **Рэц. на:** Сяргеева Г. Беларуская дзяспара ў нацыянальнай гістарыяграфіі XX стагодзьдзя (кароткі агляд) // Запісы Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва. — 2001. — № 25; Панькоў М. Хроніка беларускага жыцця на чужыне (1945—1984). Менск, 2001. (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарычны Агляд»); Юрэвіч Л. Літаратурны рух на эміграцыі. — Менск, 2002. — (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарычны Агляд»); Пашкевіч А. Зваротныя дарогі. Проза беларускай эміграцыі XX стагоддзя. — Беласток: Беларускае літаратурнае аб'яднанне, 2001; Савік Л. Пакліканыя: Літаратура беларускага замежжа. — Менск: Тэхналогія, 2001;

McMillin A. Belarusian Literature of the Diaspora. — The University of Birmingham Central Printing, 2002.

40. **Булгакаў, Валер.** Загадкі і адгадкі лукашэнкаўшчыны // № 4 (33). С. 25—50. **Рэц. на:** Ідыёт самы настаяшчы. Творы й экспромты ў розных жанрах. — Менск—Варшава—Масква: Kontra-press, 2001; В центре внимания нашей политики должны быть люди: Матер. совещаний активов областей и г. Минска по вопросам социально-экономического развития регионов Республики Беларусь в 2001—2005 гг. — Минск: Беларусь, 2002; Лукашенко А. Г. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003.

41. **Грыцак, Яраслаў.** Гульні з качаргою: усур'ёз і па-ўкраінску / Перакл. з укр. Віялеты Кавалёвай // № 1 (30). С. 54—68. Бібліягр. у пачатку артыкулу.

42. ***Жукоўскі, Даніла.** Калхоз імя Пацёмкіна, дзярэўня Беларусь // № 3 (32). С. 8—11. **Рэц. на:** Мы — беларусы: Дакумент.-маст. выд. / Уклад. Т. Бондар; Маст. А. Варанішча. — Мінск: Рэдакц.-выд. установа «Літаратура і мастацтва», 2003.

43. ***Жукоўскі, Даніла.** Цётка Свабода / № 5 (34). С. 138—142. **Рэц. на:** Быкаў на Свабодзе. — Радыё Свабодная Эўропа / Радыё Свабода, 2004. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе); Дарога праз Курапаты. — Радыё Свабодная Эўропа / Радыё Свабода, 2002. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе); Верш на Свабоду. — Радыё Свабодная Эўропа / Радыё Свабода, 2002. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе).

44. ***Жыжак, Славой.** Лавіце момант: ленінская спадчына / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 4 (33). С. 92—100. **Рэц. на:** d'Encausse Нйène Carrère. Lenin / Translated by G. Holoch. — Holmes & Meier,

2001.

45. ***Казакевіч, Андрэй.** Беларуская сыстэма: Марфалёгія, фізыялёгія, генэалёгія // № 4 (33). С. 51—84. **Рэц. на:** Лукашенко А. Г. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003.

46. ***Котрэл, Робэрт.** Пуцінская пастка / Перакл. з англ. Міланы Міхалевіч // № 1 (30). С. 32—43. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Volkov V. Violent Entrepreneurs: The Use of Force in the Making of Russian Capitalism. — Cornell University Press; Braithwaite R. Across the Moscow River: The World Turned Upside Down. — Yale University Press; Gaidar Y. State and Evolution: Russia's Search for a Free Market / Translated by J. A. Miller. — University of Washington Press.

47. **Ліхтаровіч Юрась.** Кароткі курс посткамунізму // № 2 (31). С. 43—52. **Рэц. на:** Staniszkis J. Postkomunizm. Pryba opisu. Gdansk: Siowo / obraz terytoria, 2001.

48. **Надсан, Аляксандар.** Даведнікі — не паэзія // № 2 (31). С. 27—37. **Рэц. на:** Гарбінскі Ю. Беларускія рэлігійныя дзеячы XX стагоддзя: Жыццяпісы, мартыралогія, успаміны. — Менск—Мюнхен: Нацыянальны навукова-асветны цэнтр імя Францішка Скарыны, 1999; Garbicki J., Turonek J. Biaioruski ruch chrześcijański XX wieku: Siownik biograficzno-bibliograficzny. — Warszawa: Polska Akademia Nauk, Instytut Slawistyki, 2003.

49. ***Рубінчык, Вольф.** Лукашэнка бяз маскі, або Гульня на паніжэньне // № 4 (33). С. 85—91. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Шеремет П., Калинкина С. Случайный президент. — Ярославль: Ньюанс, 2003; Нудельман Ю. Щаранский без маски. — Беер-Шева: Негев-пресс, 1999.

50. ***Рудкоўскі, Пётра.** Падмуркі і падпоркі для дзяржаўнай ідэалёгіі // № 5 (34).

С. 112—132. **Рэц. на:** Основы идеологии белорусского государства. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2004; Мельник В. А. Государственная идеология Республики Беларусь: Концептуальные основы. — Минск: Тесей, 2004; Яскевич Я. С. Основы идеологии белорусского государства: Мировоззренческие ценности и стратегические приоритеты. — Минск: РИВШ БГУ, 2003; Канашевич Н. М. Политика. Идеология. Менталитет: Курс лекций. — Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2003; Борушко А. П. О национальной идее: Очерк. — Минск: УП «Технопринт», 2004; Лукашенко А. Г. За сильную и процветающую Беларусь! // Советская Белоруссия. 2001. 22 мая; Доклад Президента А. Г. Лукашенко на постоянно действующем семинаре руководящих работников республиканских и местных государственных органов по вопросам совершенствования идеологической работы // Советская Белоруссия. 2003. 28 марта.

51. **Сідарэвіч, Анатоля.** Дух і літара // № 1 (30). С. 44—53. **Рэц. на:** Колас Якуб. Новая зямля: Паэма / Агул. рэд., паслясл. Я. Янушкевіча; Уклад. У. Гілеп, Я. Янушкевіч; Прадм. М. Мушынскага; Перакл. на рус. С. Гарадзецкага і інш.; Перакл. на польск. Ч. Сэнюха; Камент. М. Мушынскага, Я. Янушкевіча; Маст. В. Шаранговіч. — Менск: БФК, 2002.

52. **Сіліцкі, Віталь.** Страшны сон расейскамоўных лібэралаў // № 1 (30). С. 25—31. **Рэц. на:** Злотников Л. В петле популизма: Идеология, политика и экономика в независимой Беларуси. — Минск: Энциклопедикс, 2002.

53. **Сіліцкі, Віталь.** Гістарычны выбар Лукашэнкі // № 2 (31). С. 5—15. **Рэц. на:** Лукашенко А. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики

Беларусь, 2003.

54. **Чавусаў, Юры.** Цэнтры цяжару ідэалягічнай працы // № 2 (31). С. 16—26.
Рэц. на: О состоянии идеологической работы и мерах по ее совершенствованию: Матер. постоянно действующего семинара руководящих работников республиканских и местных государственных органов. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003; Национальная безопасность Республики Беларусь: Современное состояние и перспективы / Мясникович М., Никитенко П., Пузиков В. и др. — Минск: Право и экономика, 2003; Яскевич Я. Основы идеологии белорусского государства: Мировоззренческие ценности и стратегические приоритеты: Учеб.-метод. пособие для высших учеб. заведений. — Минск: РИВШ БГУ, 2003.

55. ***Ягораў, Андрэй.** Жабрацтва ідэалёгіі // № 5 (34). С. 133—137. **Рэц. на:** Михеев В. М. Идеология: размышления и выводы. — Минск: ОДО «Тонпик», 2004; Основы идеологии белорусского государства: Учеб.-метод. пособие / В. В. Шинкарев, В. А. Вартанова, В. А. Зенченко и др.; Под ред. В. В. Шинкарева. — Минск: БГПУ, 2004.

ЛІТАРАТУРА

56. ***Аўсьлендэр, Роза.** Жыць духам: [«ад цябе да рэчаў і людзей...»; Загуба; Суўдзел; Ты і я; Перамена; Шагал; Не забыць; Сэкунда; Чалавек з нажом; Ліст; Ня ведаю; Садагорскі хасыд; Дарэмна; Зоры; Карона; Цяжкае пытаньне; Вэнэцыя; Ты яшчэ тут; Час; Адысэй; Аслупянеласьць; Цярпеньне; Згода; Казка] / Перакл. зь ням. Зьмітра Магілеўцава // № 1 (30). С. 176—187.

57. **Балахонаў, Сяргей.** Пятнаццаць лішніх хвілін: Апавяданьне // № 2 (31). С. 143—149.

58. **Балахонаў, Сяргей.** Зямля пад

крыламі Фэнікса // № 5 (34). С. 187—199. Бібліягр. у канцы артыкулу.

59. **Барысік, Тацяна.** Кропелькі: Апавяданьне // № 1 (30). С. 171—172.

60. **Баўтовіч, Міхась.** «Парашутысты» невядомага цэнтру: Пасьляслоўе [Да Ільінскі П. Тры гады пад нямецкай акупацыяй у Беларусі // № 3 (32). С. 207—247.] // № 3 (32). С. 247—248.

61. **Бахарэвіч, Альгерд.** 3 вышыні: Апавяданьне // № 1 (30). С. 144—154.

62. **Бацюкоў, Аляксей.** Двое: Сцэнар відэафільму; Горад прыгожых і таленавітых: Чытанка для дзетак: Аповеды // № 1 (30). С. 166—170.

63. **Братэн, Крыс.** Царква: Апавяданьне / Перакл. з ангел. Аляксея Знаткевіча // № 5 (34). С. 202—207.

64. **Вайцяшонак, Марыя.** Партрэт невядомай: Апавяданьне // № 1 (30). С. 162—165.

65. **Гурская, Вольга.** Хмарка-дурніца: Раман на адну ноч у дванаццаці частках і слухаўках на адно вуха // № 1 (30). С. 155—161.

66. **Гюле, Павал.** Смаўжы, калюжыны, дождж; In Dublin's fair City: Апавяданьні / Перакл. з польск. Марыны Шоды // № 2 (31). С. 170—198.

67. **Жаліф, Ані.** Беларуская прыгода / Перакл. з франц. Ігара Лялькова // № 2 (31). С. 199—225.

68. **Захаранка, Андрэй.** Хоку: [Цэркаўка на могілках; Летняя ноч; Разглядаючы старыя фатаграфіі; Пасьлядажджу; Графская пушча над Нёманам; Мроя; Летні туман; Ліпеньская ноч; Старая бяроза ля току] // № 1 (30). С. 173—175.

69. **Ільінскі П.** Тры гады пад нямецкай акупацыяй у Беларусі: Жыцьцё Полацкай акругі 1941—1944 / Адшукана і перакл. на бел. мову Ліліяй Сазанавец // № 3 (32). С. 207—247.

70. **Кундэра, Мілан.** Эдуард і Бог /

Перакл. з чэск. Аляксея Знаткевіча // № 2 (31). С. 150—169.

71. ***Макрацоў, Алесь**. Лірыка // № 5 (34). С. 200—201.

72. **Пацюпа, Юрась**. Постмадэрнізм, калыска мая // № 3 (32). С. 249—279.

73. **Пацюпа, Юрась**. Зьяўленьне героя: Імправізаваная п'еска-пастыча ў адной дзеі // № 4 (33). С. 194—197.

74. **Пацюпа, Юрась**. Страла Зэнона: Рытмалягічны трактат // № 5 (34). С. 262—319.

75. Полацак і палачане ў беларускай паэзіі XX стагодзьдзя: [Пастоўскі В., Купала Янка, Багдановіч М., Бядуля Зьмітрок, Дудар Алесь, Званок Алесь, Александровіч А., Брэская Г., Хвойка Рыгор, Драздовіч Я., Броўка Пятрусь, Танк Максім, Лужанін М., Караткевіч У., Зуёнак В., Пісьмянкоў А., Гальпяровіч Н., Леаненя В., Ламан П., Дайнека Л., Бічэль Д., Іпатава В., Рублеўская Л., Акулін Э., Мінкін А., Багдановіч І., Паўлікава Л., Панізьнік С., Бураўкін Г., Сыс А., Барадулін Р., Крэчэўскі П., Геніюш Л., Арсеньнева Н., Салавей Алесь, Юхнавец Янка, Разанаў А., Арлоў У., Салодкая Н., Дарафейчук І., Лосік І., Лукша М., Снарская І., Аркуш Алесь, Сільнова Л., Сом Л.] / Уклад. і камэнт. Алесь Аркуша // № 3 (32). С. 149—188.

76. **Сіўко, Франц**. Асымэтрыя: Аповед / № 5 (34). С. 178—186.

77. **Стопард, Том**. Догаў Гамлет, Кагу-таў Макбэт: П'есы / Перакл. з ангел. Марыі Салаўёвай // № 5 (34). С. 208—261.

78. **Шчыпёрскі, Анджэй**. Імша за места Арас: Раман / Перакл. з польск. Лаўрэна Юрагі // № 4 (33). С. 198—277.

79. **Энцін, Мэры**. Зямля абяцаная / Перакл. з ангел. Паўліны Вішнеўскай // № 3 (32). С. 189—206.

80. **Юрага, Лаўрэн**. Нататкі на палёх раману: Паслоўе перакладніка [Да **Шчыпёрскі А.** Імша за места Арас // № 4 (33). С.

198—277.] // № 4 (33). С. 278—285.

ПАКАЗЬНІК

81. Зьмест «ARCHE» за 2003 год / Падрыхтавала Тацяна Вабішчэвіч // № 1 (30). С. 197—205.

ПАЛЕМІКА

82. **Балахонаў, Сяргей**. Entlarvung адзінокага ў пустэльні // № 4 (33). С. 286—289. Бібліягр. у канцы артыкулу.

83. **Булгакаў, Валер**. Чаму Беларусь ня Аўстрыя, а эўразійская сатрапія // № 5 (34). С. 28—45.

84. **Дракахруст, Юры**. Жэнэўская канвэнцыя для вайны культураў // № 3 (32). С. 138—148.

85. **Дракахруст, Юры**. Ваенная хітрасьць // № 5 (34). С. 54—58.

86. ***Жукоўскі, Даніла**. Pax Vobiscum // № 5 (34). С. 48—53.

87. **Садоўскі, Пётра**. Калі фармальная лёгіка недарэчы... // № 5 (34). С. 46—47.

РЭЦЭНЗІІ

88. **Белавусаў, Уладзіслаў**. Троху пра зьмены ў Лукалэндзе // № 4 (33). С. 299—303. **Рэц. на:** Contemporary Change in Belarus. Baltic and European Studies 2. — Sцdertцrns hцgskola, 2004.

89. **Зайка, Віталь**. Няскончаная вайна / № 4 (33). С. 290—298. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Dean M. Collaboration in the Holocaust: Crimes of the Local Police in Belorussia and Ukraine, 1941—1944. — New York: St. Martin's Press, 2001; Duffy P. The Belski Brothers: The True Story of Three Men Who Defied the Nazis, Saved 1,200 Jews and Built a Village in the Forest. — New York: Harper Collins Publishers, 2003; Munoz A., Romanko O. Hitler's White Russians:

Collaboration, Extermination and Anti-Partizan Warfare in Byelorussia, 1941—1944. — New York: Europa Books, 2003; Hollender A. «Existiert das Ghetto noch?» Weissrussland: Juedisches Ueberleben gegen nationalsozialistische Herrschaft. — Berlin: Assoziation A, 2003.

ЭСЭІСТЫКА

90. **Абрамовіч, Павал.** Страва бяз солі // № 4 (33). С. 141—143.

91. **Андруховіч, Юры.** ...но странною любовыю / Перакл. з укр. Андруся Клікунова // № 2 (31). С. 116—122.

92. ***Акудовіч, Валянцін.** Прэзідэнт недадуманай нацыі // № 4 (33). С. 101—106.

93. **Аркуш, Алесь.** Будаўнік эгіпэцкіх пірамідаў // № 4 (33). С. 112—114.

94. **Аркуш, Алесь.** Паэт і выбары // № 3 (32). С. 65—69.

95. **Бабкоў, Ігар.** Катакомбы cogito // № 5 (34). С. 164—171.

96. **Бацуюкоў, Аляксей.** Праўда й няпраўда гісторыі // № 5 (34). С. 172—177. Бібліягр. у канцы артыкулу.

97. ***Бельская, Аліна.** Дзіўная краіна Фінляндыя // № 1 (30). С. 113—117.

98. **Бізяева, Аліса.** Зьнікненьне аўтара: беларуская сеціратура // № 1 (30). С. 126—128.

99. **Брыль, Янка.** Чатыры сустрэчы з Сафіяй // № 3 (32). С. 53—54.

100. ***Вулф, Том.** Даруйце, але ваша душа сканала / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 2 (31). С. 101—115.

101. ***Васючэнка, Пятро.** Крыўскі кішэнны слоўнік // № 3 (32). С. 35—48.

102. ***Васючэнка, Пятро.** Беларус вачыма беларуса: Беларус міталагізаваны, гістарычны, рэальны // № 4 (33). С. 115—130.

103. **Жыбуль, Віктар.** Два галоўныя скандалісты 20-х (да 100-х угодкаў Алеся

Дудара і Паўлюка Шукайлы) // № 3 (32). С. 70—77. Бібліягр. у канцы артыкулу.

104. **Кіпель, Вітаўт.** Полацак у фармаваньні беларускага нацыянальнага сьветагляду (эпізоды з жыцьцёвае панарамы) // № 3 (32). С. 27—34.

105. **Кірылаў, Герман.** Катакомбная Беларусь // № 3 (32). С. 55—59.

106. **Курэйшы, Ганіф.** Доўгія языкі й свабода / Перакл. з ангел. Андрэя Скурка / № 1 (30). С. 134—140.

107. **Латышонок, Алег.** Доўгае вяртаньне ў Полацак // № 3 (32). С. 12—16.

108. **Лашкевіч, Кастусь.** Паміж спортам і палітыкай // № 2 (31). С. 123—129.

109. «Ленін ня раз бываў у Полацку...»: Гутарка з **Уладзімерам Арловым** / Гутарыў Алесь Аркуш // № 3 (32). С. 17—26.

110. **Лех, Генадзь.** Як тварылася Міжрэгіянальнае аб'яднаньне беларусаў Расеі // № 1 (30). С. 129—133.

111. **Надсан, Аляксандар.** Новая Друя // № 4 (33). С. 131—140.

112. ***Нікалаеў, Мікола.** Партрэт у Гарадышчанскім касьцёле: Хроніка падзеяў // № 1 (30). С. 118—125.

113. **Ніякоўская, Алена.** На сьходзе зімы — перад новымі зімамі... // № 3 (32). С. 60—64.

114. **Носаў, Сяргей.** Ты памятаеш, як усё пачыналася // № 5 (34). С. 155—163.

115. **Павіч, Міларад.** Пачатак і канец раману / Перакл. з сэрб. Аксаны Пісецкай / № 1 (30). С. 141—143.

116. **Прытыцкі, Сяргей.** Іран і Тэгеран: Нататкі з вандровак па Пэрсіі, Усходнім Курдыстане й Харасане // № 1 (30). С. 95—109.

117. **Сёмуха, Алесь.** Амэрыканскія занатоўкі: правілы гульні // № 1 (30). С. 110—112.

118. **Семянчук, Генадзь.** Усяслаў Брачыславіч, князь Полацкі (штрыхі да гістарычнага партрэту) // № 3 (32). С. 78—89.

119. ***Фрыдман, Аляксандар**. Невядомы генацыд: зьнішчэньне беларускіх цыганоў у 1941—1944 // № 2 (31). С. 130—142. Бібліягр. у канцы артыкулу.

120. **Шчур, Макс**. Venit, dividit et imperat // № 4 (33). С. 109—111.

121. **Шыдлоўскі, Сяргей**. Зьбіраньне Полацку // № 3 (32). С. 49—52.

122. **Шыдлоўскі, Сяргей**. Без прэзыдэнта ў галаве // № 4 (33). С. 107—108.

Паdryхтавала Тацяна Вабiшчэвіч